

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre . . . . . 5 frt — kr.
 Hat hóra . . . . . 2 frt 50 kr.
 Három hóra . . . . . 1 frt 25 kr.
 Előfizetési pénzek postautalvánnyal küldhetők.
Egyes számok 12 kr. árral kaphatók
 a kiadóhivatalban.

BARSA.

HIRDETÉSEK

Négyházas petit-sor egyszeri közlésért 7 kr.
 kétszerért 6 kr., többszörért 5 kr. fizetendő.
 Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 krajczár

A nyiltérben:

minden négyházas garmond sor díja 15 kr.

Vélünk összekötötásban levő hirdető-irodák, elő-
 fizetők, vagy a gyakori hirdetőket tetemes díj
 kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 34. sz.) küldendők.

Kéziratok vissza nem adtnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer.

— vasárnap reggel. —

A hirdetéseket, előfizetéseket s a reklamációkat a kiadóhivatalba

(Takarék- és Hitelintézeti épület) kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

HIVATALOS KÖZLEMÉNY.

307/1893. sz. A lévai k. r. főgimn. igazgatóságától.

Pályázat ösztöndíjra.

A lévai kegyes-tanítórendi főgimnáziumban az 1893/4. tanév első felétől kezdve a néhai „Sántha György“-féle 89 frt 26 krnyi ösztöndíj-állomást megüresedett.

Ezen ösztöndíjra igényt tarthatnak első sorban az elhunyt Sántha György, volt he-
 lembai plébános legközelebbi atyafiaiának
 gyermekei; másod sorban távolabbi roko-
 nainak gyermekei; végül más szegény sorsu,
 de jó viseletű és szorgalmas gimn. tanulók;
 ez utóbbiak közt a helembeai születésűek
 előnyben részesülnek.

Az ösztöndíj élvezete a tanulási idő-
 folyam teljes befejezéséig tart.

Az ezen ösztöndíjért pályázók folya-
 modványait a leszármazásukat igazoló ok-
 mányokkal, a keresztlevelel, valamint a leg-
 közelebbi tanulmányait igazoló bizonyít-
 ványokkal; a szegények vagyontalanságukat
 igazoló helyhatósági bizonyítványokkal is föl-
 szerelve a főmagasságu Bibornok Herczeg-
 Primás, esztergomi Ersek Ő Eminentiajához
 intézve, az alulírt főgimn. igazgatóságánál
 legkésőbb f. évi nov. hó 25-ig nyújták be.

Léván, 1893. szept. 27.

Dr. Tóth György,
 főgimn. igazgató.

A párbaj.

Ismeretes dolog, hogy egy író egy-
 szer egy hatalmas könyvet írt a pár-
 baj ellen. Minden érvet, a mit csak az
 emberi agy kigondolhat, felhozott mű-
 vében a párbaj ellen. Ostobaságnak,
 igazságtalanságnak jelezte azt. Hanem
 azután a könyve végén megjegyezte,
 hogy azért azt, a ki ezen műve miatt
 őt gyávnak merné nevezni, rögtön —
 provokálja.

Körülbelül ezt a nézetet vallja
 mai nap is mindenki. Mindannyian
 beszélünk a párbaj ellen; de azért pár-

bajozunk. Falra borsót hányt és hány
 az, a ki a párbaj ellen prédikál.

Meg kellene először változnia a
 közszellemnek és közfelfogásnak, hogy
 valóban rá gondolhatnánk a párbaj mel-
 lőzésére. Az ókorban a személyes bán-
 talmazások sem vonták maguk után
 az elégtételszerzés más formáját. Már
 a 15-ik században sem az volt a pár-
 bajok rendeltetése, hogy valakinek igaz-
 ságot szolgáltatassanak, vagy ártatlansá-
 gát bizonyítsák, hanem, hogy a szemé-
 lyes sértések megtoroltassanak.

És — sajnos — ez a felfogás divi-
 mai nap is a párbajról. Ezt tartják a
 legkényelmesebb, a leggyorsabb elég-
 tételnek.

Voltak párbajok már századok
 előtt is. Sok ártatlan ember esett már
 áldozatul a társadalom ezen ferde fel-
 fogásu intézményének; de tagadhatlan,
 hogy a párbajmánia még soha sem
 volt annyira elterjedve, mint napjaink-
 ban s ha annak elnyomására a társa-
 dalom által komoly lépések tételnek,
 ezt csak örömmel kell fogadnunk.

Azonban az erős akció, a mely
 már csaknem országsszerte megindult
 arra nézve, hogy véget vessen ama
 tarthatatlan állapotoknak, melyek most
 a becsületnek kard- és pisztolylyal való
 megsebesítése terén uralkodnak, —
 még vállvetett igyekezettel is csak
 akkor fogja megváltoztatni a közszel-
 lemet, a közfelfogást és csak úgy lesz ké-
 pes gátat vetni a ma uralkodó párbajdüh-
 nek, ha működésében a párbajra vo-
 natkozólag hozandó új törvények által
 is támogattni fog.

Mert ez idő szerint nagyon is
 hézagos büntető kodexünk azon része,
 mely az ember féltett kincséről: a be-
 csületről szól. A becsületsértést nem
 torolja meg kellőleg: mert 5—10 frt
 pénzbírságot megfizetni egy összegázolt
 becsületért, vajmi csekélység arra, hogy
 elrettentő példál szolgáljon

A klarinétos a sok élezért, hátbasuj-
 tásért bosszút esküdött a bandára. Megáll-
 jatok — fogadta magában — majd vissza-
 adom én ezt nektek, úgy, hogy keservesen
 könyeztek bele!

Elindultak a reggeli után; elől az első
 legények, azokat végig muzsikálni a falu,
 illő tisztesség. Ujuk a haranglábak mellett
 vezetett el. Szól a banda gyönyörűen, vé-
 gig mozog a brugó a nagy utcán, a legé-
 nyek dalolnak, hejhujáznak. Egyszer csak
 elhalgat a klarinét s helyette beleszól az
 örmözzajba a félrevert harang kongása.

A banda lábait legyökereztek a rémület
 miatt, csak a klarinétos szaladt végig a
 falu oly erővel, oly szuszogással, a melyet
 csak egy kifejtett tüdejű klarinétostól vár-
 hatunk.

A nép tömegesen tódult az utcára;
 tüzi lármát vertek; a tüzőlő trombitások
 éktelen trobitálásba törtek ki. Tüzet azo-
 ban, oly korán volt az idő, hogy még a
 konyhákban is bajos lett volna találni.

A felbőszült nép látva, hogy felültették
 s még hozzá muzikusok ültették fel, neki
 eredt a híres bandának s úgy helybehagyta,
 hogy ugyancsak. Mikor érezték, hogy a
 nép ütlegetni kezdi őket, a hány láb, annyi-
 felé szaladt, iszonyu jajgatással. Hiába mondta
 a dicső primás: „Jaj, meg ne issenek! sör-
 nyet halok, ha megítnek: Jaj, jaj, sohse
 gyivek ide tebbet!” Biz azért kaptak, a
 mennyi a bőrükre fért. A szegény brugós
 nem szabadulhatván a brugó terhétől, ér-
 demein felül kapott, mert néhány lyukat is

És részben ez a hézag, ez a lany-
 haság az oka a sok párbajnak. Nagyon
 érthető, hogy miért keresik és foltoz-
 zák ki maguk a felek megsértett be-
 csületüket párbajban. Mert komoly
 elégtételt nem kap a sértett, ha azt
 a bíróság előtt keresi.

Az angol felfogás kissé lényege-
 sebben különbözik a miénktől. Ott a
 becsületsértőt az angol bíró példásan
 megbünteti s így mindenestre nagyobb
 biztonságban van a becsület, a mely
 pedig úgy Magyarországon, mint Ang-
 liában egyaránt becses és féltett kincse
 minden embernek.

Hogy szigorú törvények mellett
 nem volna annyi visszaélés a párba-
 jokkal, ez kétséget nem szenved. Kül-
 önben a párbaj is kórság, járvány,
 mely pusztit mindaddig, míg gyökeres
 kurát nem használnak ellene, míg nem
 szigorítja meg a törvényhozás a pár-
 bajvétségre szabott paragrafusokat.

Mindenestre példás büntetést kell
 mérni a becsületsértőre; ezt törvénybe
 kell iktatni; mert addig az igazság-
 szolgáltatás kénytelen összetett kezek-
 kel szemlélni, hogyan kaszabolják és
 lövöldözik az emberek egymást ha-
 lomra.

Szigorú törvény hozassék a pár-
 bajozók ellen; de ne kiméltessenek azok
 sem, a kik a párbajnál segédkeztek.
 A mai nagymérvű párbajmániának
 szerintünk alaposan nyakát szegnék az,
 ha törvényhozásilag kimondatnék, hogy
 minden párbajsegéd és minden orvos,
 kik a fegyveres mérkőzésnél funk-
 czionáltak, kivétel nélkül, még akkor
 is, ha sebesülés nem történt: két évi
 börtönnel büntetendők.

Orvosolja-e a közel jövő a hiányo-
 kat? Segit-e ezen kiáltó bajokon? —
 Szeretjük hinni, hogy igen.

ütöttek a koponyáján, míg a bünös kla-
 rinétos messziről vigyorogta a banda nyom-
 ruságát. Ha a bíró hirtelen meg nem jele-
 aligha keserves vége nem lett volna a d-
 lognak.

Vége nagy nehezen lecsendesült a ne-
 s a bíró meg az első legények összevadás-
 ták a bandát, összeszedték a siralmas álla-
 potu hegedűket, bekísértetett az egész csa-
 pat az érdemes község házába.

Megkezdődött a vizsgálati eljárás. A
 banda minden egyes tagja egyszerre zengte
 siralmas ábrázattal a klarinétosra mutatva:
 „Ez a binés! ez a binés! gyeterje ki a
 hideg még a klarinétját is!”

Az érdemes előjáróság komolyan végig
 hallgatta a vallomást. Vége notárius uram
 oda szól a még mindig mosolygó klarinét-
 oshoz: „Mért eselokedett kend klarinétos
 Brdács ilyen rettenetes bolondságot?!”

„Csókolom a kényes kezsit nagysás
 notárius uramnak és nemzemes bírák urak-
 nak, hát csak úgy megfogtam azt a bizo-
 nyos ketelet, csak úgy megráncsigáltam,
 nem is gondoltam, hogy még sólni is fog
 azs a ketél!”

„Nem láttad, hogy harangkötél, te
 more!”

„Már hogy is láttam volna, mikor szun-
 dikáltam. Nem bizs én, még a tulajdon
 klarinétomat se láttam!”

„No majd máskor meg'átod. Azonnal
 levelet küldünk a főbíró urnak, meg a
 csendőr uraknak, megírjuk, hogy kend mit

Barsvármegye törvényhatósági bizott- ságának ülése.

Barsvármegye törvényhatósági bizott-
 sága folyó hó 28-án tartotta évnegyedes
 rendes közgyűlést, melyen a főispán el-
 nőtt.

Az alispánnak a folyó év első feléről
 szerkesztett jelentése bemutatásánál dr.
 Engel Zsigmond ügyvéd emelt szót a bars-
 bessenyoői és töröli körjegyzőségek betölté-
 sét illetőleg. — Az alispán adott válasza
 után e fölött a közgyűlés napirendre tért.

Egy kis vitát idézett elő a vármegye
 gyámpénztárában kezelt pénzeknek az 1894.
 évre mely takarékpénztárban leendő elhelye-
 zése iránt az árvaszéki elnök által bead-
 dott vélemény.

Ugyanis azon okból, hogy ugy a lévai,
 mint az ar-maróthi takarékpénztár kijelen-
 tette, hogy ezentul az árvás betétek után
 az eddig fizetett 5% helyett csak 4 1/2%-ot
 fizet, még a junusi közgyűlés utasította az
 árvaszéki elnököt, hogy ezen takarékpénz-
 tárakkal a kamatokra nézve érintkezésbe
 lépve, véleményét terjesszen be arról, hogy
 a kellő garanciát szem előtt tartva, mely
 takarékpénztárakban véli az árváspénzeket
 elhelyezhetőnek. — Az elnök most bejelen-
 tette, hogy ugy a lévai, mint az ar-maróthi
 takarékpénztárak 4 1/2% nál többet nem ad-
 nak, — de a „Barsmegyei népbank“ az ár-
 vás betétektől 5%-ot hajlandó fizetni, — s
 mivel ő ezen intézetnél a kellő biztosítékot
 látja, — ennél fogva véleményezi, hogy az
 összes árváspénzek a „Barsmegyei népb-
 ank“-ban helyeztessenek el. Zamenak
 Sándor, Zongor János árvaszéki elnök, dr.
 Engel Zsigmond, dr. Balicza Pál, Cseky
 Vilmos felszólalásai után a főispán a név-
 szerinti szavazást elrendelte, — melynek
 eredménye az lett, hogy egyenlő 20—20
 szavazattal az határozatott, — hogy az
 árvás pénzek fele a „Barsmegyei népbank“-
 ban, — 1/4. része a lévai és 1/4. része az ar-
 maróthi takarékpénztárakban helyeztessenek
 el 1894. év január 1-től.

Ezután a betegápolási pótadó 20%-ban,
 a tisztviselői nyugdíj 1/20%-ban, a katonai
 szállásolási pótadó 10%-ban, a katonai
 meg

TÁRCZA.

A pórujárt klarinétos.

Szomorú, de igaz történet.

Tizenkét tagból állt a híres barsi banda;
 köztük a primás olyan gazdag volt, hogy
 az ő gyönyörűsége, parázs szemű, darázs
 dereku Marinkája selyem viganóban is jár-
 hatott volna. Az egész banda oly gyönyör-
 rüsen hegedült, hogy majdnem vitus-
 tánczra kerekedett hallatára, a kinek ér-
 keny volt a füle dohártyája.

Ez a híres banda muzsikált a lekvári
 híres legényeknek a két országra szóló
 „ősi tánc“ alkalmatosságával, a mikor ugy
 folyt a bor, mint a Duna vize s a legények
 legényesaló eledellel dobá'oztak a fiom
 mulatság örömeire.

No de nincs a világon olyan hosszú
 éjszaka, melyre reggel ne következnek,
 nincs oly multság, a minek valahára vége
 ne szakadna. Így történt az is, hogy a
 lekvári ősi táncz a végét járta, a banda
 is reggelire készült; mert hát ha nem al-
 szik, éjjel is megéhezik.

Vidám volt nagyon a hangulat. Szegény
 Brdács Miskát, a klarinétost, kegyetlenül
 kifárasztották, azonfelül még az egész éj
 folyamán az ő rovására mulattak; ő volt a
 csipős és csattanós, nem ritkán hátpuffa-
 nos tréfáknak a célpontja. Gondolható pe-
 dig, milyen kitünő multság lehet az, mikor
 valaki teljes tüdővel fujja a klarinétot s
 mikor nem is gondolja, hátba ütik, ha mind-
 járt tréfából is.

gad, a n-
 ladt rémületben,
 föltaszított egy utjába akadt munkásembert,
 Ott hagyta kalapját, klarinétját, mindenét,
 csakhogy a bikaólba ne jusson.

Ez még semmi; megmenekült, de nem
 menekült meg a banda boszujától.

Néhány nap múlva meghívta a primás
 a keresemény felelti osztozkodásra. Volta-
 képpen azonban arra, hogy a sok üdeget,
 mit miatta kaptak, vele leszámoljanak.
 Szörnyen bántotta őket, hogy ő harangozott,
 s még is ő nem kapott az ütlegekből.

„Kiosztjuk őt — mondták — legalább
 nem lesz neki mit a banda szemére vetni!”

Ugy is történt. Pórujárt a klarinétos,
 mert egy maga annyit kapott, a mennyit
 az egész banda, s még a tetejébe — a
 miért megfogta a harangkötelet — néhány
 napra hüvörsre is került.

Szegény Brdács! Megtréfálta a bandát;
 de pórujárt maga is. Hanem megfogadta
 átok alatt, hogy: „soha tebbé semmifele
 ketelet nem fog a kezsébe!”

Szecsödy.

A f. m. k. egyesület barsvármegyei vá-
lasztmánya által a munkássága fejleszteté-
sére évi segélyösszegnek megszavazása iránti
kérvényére a közgyűlés 1894. évre a ren-
delkezési alapból 200 frtot szavazott meg.
Belcsák László és társainak fellebbe-
zése olvastatott, a Léva város képviselő-
testületének a hitfelekezeti iskolák segélye-
zését megállapító határozat ellen. Az előadó
főjegyző indokolt előterjesztése folytán: a
fellebbezésben felhozott indokok mellőzésé-
vel, Léva város határozata helyben hagyatott.
Az Eötvös alap tanító egyesület kér-
vénye a magyarországi tanítók házára adom-
ány megajánlása iránt, — az alispánnak
kiadatott, hogy a segélyadománygyűjtést
engedélyezze.
Még néhány, kevésbé érdekes ügy le-
tárgyalása után, — a jövő évnegyedes köz-
gyűlésre december hó 21-ike kitűzetett — r. t.

Budapest, 1893. szeptember 28.

— Az országgyűlés. — Fuzió a függetlenségi pártban.
— Beiratások. — Andrássy-szobor. — A Kisfaludy-
társaság ülése. — Egyházpolitikai kérdések.

Megnyit az országgyűlés; összeültek a
pártok; és a pihentett kérdések újra szó-
nyegen vannak megvitátva tárgyat képe-
zik. A miniszterelnök előterjesztette a pénz-
ügyi expozét, a mely a múlt évihez arányi-
tott több kiadás dacára is fölösleget
mutat.

És a polgárok nagyobb megterhelését
nélkül az egyes tárczák kiadásaira, a köz-
gazdasági és államcélú megvalósítására
évről-évre több fordítható. — A képviselő-
ház ezután a benyújtott kérvényeket veszi
tárgyalás alá. Igen érdekes közjogi vita
kifejlődésére van kilátás ezek tárgyalása
alkalmából, a mennyiben kérvények alak-
jában fordultak a Házhoz a végett, hogy a
borossebesi és közzei királyi válaszkért a
kormány felelősségre vonassék.

Azonkívül a függetlenségi párt felhívást
is bocsájított ki, melyben a belőle kivált
frakciókat egyesítésre szólította fel. És
ennek meglőn az eredménye; mert az Ugr-
on-párt visszatért a függetlenségi és 48-as
párt kebelébe. És ez a fuzió képezi most
szóbeszéd tárgyát mindenütt. Másról sem
folyik a beszéd az összejöveteleknél, klub-
okban, miut erről. Csak a sportmenek ér-
deklődése irányul másfelé; mert ma volt a
budapesti őszi löversenyek első napja. Kö-
zönség nagy számmal volt a versenyen, csak
azok a fiatal urak hiányoztak, a kiknek
távollett a vendéglők és kávéházak selylik
meg leginkább, — az egyetemi hallgatók.
Még mindig nem teljes az élénkség, még
kevesebb a jó kedv a mulatóhelyeken; pe-
dig Budapest már behurcolkodott a zöld-
ből; itt vannak a képviselő urak; megér-
keztek a városatyák, csak a fiatalság nincs
még itt. De nem sokáig fog hiányozni, mert
október 1-én kezdődnek az egyetemeken a
vizsgák és beiratások. Különb a főváros
összes iskolái megnyílnak október elsejével.
A kolera ugyanis csak szórványosan fordul
már elő s miatta tovább odázi a beiratá-
sok. Csak arra legyen gondja
a közegész-

ségügy követelményeinek megfelelően. A
szükséges intézkedéseket itt is meg kell
tenni, ha másutt tud sok áldozatot hozni a
főváros a köztisztaság és egészség érde-
kében.

Teszem azt a városligeti tó átalakításának
terve, s hogy friss vízzel látassék el a Rá-
kos-patakából, szintén közegészégi szempont-
ból lett legújabbban elfogadva. A vásárcsar-
nokok több kiadása ugyancsak azért sza-
vaztatott meg, mert azok mielőbbi elkészí-
tése a köztisztaság érdekében mulhatlanul
szükséges.

Ezen munkálatoknak, számtalan egyéb
dolgokkal, tesztem azt új börze-palotával, a
nyugati pályaudvarnak tervbe vett újjon-
nani fölépítésével együtt a milleniumig ké-
szten kell lenniök, mert az égető szükség
nem tűrhet halasztást.

Kiváncsiak vagyunk most az Andrássy
lovas-szobor pályaműveire is. A pályázat e
napokban jár le s mint mondják, a művek
még a juri határozata előtt közszemlére
lesznek kitéve az akadémiában

Erről jut eszembe, hogy tegnap ülés
volt az akadémiában, a Kisfaludy-társaság
első felolvasó ülése. Különösen nagyszámu
hölgyközönség volt jelen, s erősen megtap-
soltá Eadrödy szép költeményeit s Tolnay
Lajos humoros elbeszélését. Hasonlókép
szépszámu látogatóknak örvendenek most a
színházak, sőt az opera is. Az őszi a szin-
házak szezonja; telen a hangversenyek,
táncmulatságok járnak. Nemsokára, októ-
ber közepe táján, Duse, a világhírű olasz
művész is eljön Budapestre vendégszere-
pelni, s huzamosabb ideig marad itt.

Érdekes látivalója volt még a főváro-
siaknak az Orient hajó, mely a fejedelmi
vendégeknek szolgált pár napig lakóhelyül
s melynek mesés berendezésű belseje még
ma bárki által is megtekinthető volt.

Végül felemlitem, hogy a hercegprimás
legutóbbi bécsi fogadtatása, s a kormány-
elnökkel való konferálása folytán az egy-
házpolitikai kérdések elintézésének mód-
ját végleg megállapítottak tekintik.

Fővárosi levelező.

**A magántisztviselők országos nyug-
díjgyejesülete.** Politikai és társadalmi éle-
tünk, nem különben az ipar és kereskede-
lem legkiválóbb képviselőinek támogatása
mellett az előkészítő bizottság eljutott végre
azon ponthoz, hogy hét hónappal ezelőtt
megkezdett fárastó és nehéz munkálkodá-
sát befejezhesse. Ugyanis a nagy jelentőségű
nyugdíjgyejesület alapszabályait, mely sok
számítás és adatgyűjtés alapján Bogdy ak-
adémiai tanár és több más szaktekinthelynek
közreműködésével készült el, felhívási és
taggyűjtő ivekkel együtt a szélrózsa min-
den irányában most küldi szét a bizottság.
Az alapszabályokban végigvonuló céltuda-
tos intézkedések és a magántisztviselők ér-
dekeinek mindenképeni gondozása arra hagy
következtetni, hogy e szép eszme megvaló-
sulásával, végre valahára egy oly intézmény
fog létrejönni, mely számtalan érdekeltnek
biztos menedéke lesz és így meg fogja te-
remthetni annak az osztálynak a támaszát,
melynek komolyságától és törekvésétől nem

— Néz utána Gyuri, hogy a lovakat
jól megjárassák. A kutyáknak valahogy
ízlet ne adjatok.

Az inas jelentette, hogy a kisasszony
; délelőtt intézkedett mindenről.

Beél-Szilvássy elmosolyodott, amikor
t egy alispánt, a ki több lépcsőt ugorva,
; lve rohan s ingujjban mutatkozik.

Egy kópádra ültek.

A pap kezdte a beszédet.

— Ugy látom, kisasszony, ebben a
nazban ön a legkomolyabb. Tehát önnek
adom elő, amit mondandó vagyok. A jó
Isten megáldott engem ezzel a kis hugom-
mal, a ki nekem tegnap vallomást tett.

— Ismerem a dolgot.

— Nos, hát nyujtson ön nekünk se-
gédkezet. Értesse meg bátyjával, hogy Eszti
nem szereti őt.

Nem folytathatták tovább a társalgást.
Könnyű „sandlaufer“ gördült be a
parkba.

Eszti is meg Ilka is elpirul.

A kocsiról Loránt Dezső ugrott le ha-
muszinú, fényes porköpenyegben, amelyet
gyorsan dobott le magáról és sietett a tár-
saság felé.

Eszti megbujt az Ilka háta mögé,
amikor Dezső odaért.

Loránt Örössy Ilkát régi ismerősként
üdvözölte, Eszti előtt meghajtotta magát s
azután megelőzve a ház kisasszonyát, bemu-
tatta magát a plébánosnak.

— Őszintén, nagy az örömöm a meg-
ismerkedés fölött. Végre egy pap a mi osz-
tályunkból. Remélem, ez jó példát fog szol-
gálni. A Rozgonyi Simonok, Szent-Miklóssyak,
Eszterházyak után jöttek a Fischerek, Moro-
vicsok, Mrázok, csupa tót, meg sváb, akik-
nek nem volt érzékük a magyar nem-
zeti aspirációk iránt. Illő már, hogy

kis mértékben függ a hazai ipar és keres-
kedelem fellendülése. Régen érzett hiányt
fog pótolni ez a nyugdíjgyejesület és így
nagyon természetesnek találjuk, hogy ennek
megalakulása iránt mindinkább nagyobbod-
dik az érdeklődés, mely kifejezést talál
egy-érintetnek és vállalatok vezetőinek,
nemkülönb több magánüzemek főnöké-
nek ama ígérétében is, hogy az egyesület
alaptőkéjének gyarapításához hozzájárulni
és mint alapító vagy pártoló tagok az egye-
sületbe belépni fognak, de kifejezést talál
ez azon önkéntes adakozásban is, melyet
az ügy barátai az előkészítés költségeinek
fedezésére teljesítenek. A magántisztviselő-
ket tehát csak buzdítani lehet arra, hogy
tömegesen lépjenek be ebbe az intézetbe.
De a mi a magántisztviselőnek buzdításul
szolgáljon, az egyszersmind szózatul szol-
gáljon a főnököknek a hatalmas pénz-, biz-
tosító-intézetek és kereskedelmi vállalatok-
nak arra nézve, hogy minden tőlük kitel-
hető módon istápolják ezt a nyugdíjgye-
jesületet és pénzbeli hozzájárulással segítsék
hatalmassá tenni. De nem kételkedünk eb-
ben magunk sem, mert soha társadalmi
osztálynak jogosabb igénye nem volt, mint
a művelt elemeket magába záró és nagy
száma által az államban is számot tevő
magántisztviselők osztályának akkor, midőn
bölcse előrelátással, késő venségére, nap-
jainak nyugalmát akarja biztosítani. A nyug-
díjra való kilátás a magántisztviselő
komoly törekvését fokozhatja, a főnökök tá-
mogatása pedig hálás munkatársakat fog
nevelni. Felvilágosítással szívesen szolgál a
központi bizottság, melynek hivatalos he-
lyisége Budapesten a Páris szállodában van.

Különfélék.

— Lévaiak a hercegprimásnál.

Városunk r. kath. iskolaszékének megbizá-
sából B á t h y László, plébános elnök, L a k-
n e r László és M e r k á d e r Alajos iskola-
széki tagok e napokban Budapesten tiszte-
legtek V a s z a r y Kólos hercegprimásnál,
a lévai kath. hívek forró köszönetét tolmá-
csolván előtte azon kegyességéért, hogy a
polgári leányiskolát létesítette. A herceg-
primás a legszívesebben fogadta a kül-
döttséget s megígérte, hogy gondoskodni
fog az iskola jövőjéről is. Városunknak nagy
lelkű biboros jövevénye a bucsuzásnál azt
mondotta a küldöttség tagjainak: „A viszont-
látásra, Léva!” — Ezen bucsuzavakkal
ama igére ére czelozott, a mely szerint a
jövő tavaszon személyesen akarja Léva
a bérmlás szentségét kiszolgáltatni.

— **Jubileum.** A lévai m. kir. pénzü-
gyigazgatóságának derék s minden körben
általánosan tisztelt és kedvelt igazgatója,
B a t i z y Gusztáv, múlt hétfőn ünnepelte
meg szolgálatának huszonöt éves jubileumát,
a mely alkalommal az igazgatóságának e
czélra csinosan feldiszipített egyik termében
meleg és őszinte ovációkban részesítették
szeretett főnöküket az igazgatóság tagjai, a
kir. adóhivatalok és pénzügyi biztosok, a
kiknek nevében Szilágyi Gyula pénzü-
gyi titkár lelkes beszédben méltatta a ju-
biláns nagy érdemeit. A h o n t i községi és

most jöjjenek a Beél-Szilvássyak. Üdvöz-
löm önt.

Melegen megrázta a pap kezét.

— Nekem is van egy kis öcsém, —
folytatta csillogó szemekkel — papnak szán-
tuk. Az lesz belőle.

A terraszról az Örössy Géza parancs-
szava hallatszott huszárjához:

— Laczi, fogasd be azonnal a négy sár-
gát. Megyünk rögtön a megyére.

Boszu arczfal sietett a társasághoz;
Esztikének megfogta a kezét.

— Bocsássatok meg. Be kell mennem
a székvárosba. Reggel óta itt a főjegyző-
mól a levél, hogy estére megjön a főispán
egy nagyobb társasággal. Pedig nagyon, na-
gyon óhajtottam volna veletek lenni.

Sorra köszöntött mindenkit s azután
ment siettetni a kocsist.

Beél Szilvássy József ezalatt figyelte a
hugát, meg Loránth Dezsőt. Ugy látta, hogy
ez utóbbiitól távol áll az a magasztos érzés,
amely kis hugának az egész valóját betölti.
Sőt azt vette észre, hogy Loránt egyenesen
az Ilka kedvéért járt Örösre.

Elszomorodott ezen a fő fedezésén.

— Istenem, sóhajtotta — mi lesz ebből
a kis leányból? Vajjon lehet-e kigyógyulni
a szerelem mélységes szenvedélyéből? erre a
kérdésre nem tudott feleletet lenni a szent
könyvekből. A bibliák szerelmesoi, vagy
elpusztultak, vagy pedig czélhoz jutottak.
Csak ez volt világos előtte. Ettől a világ-
ságtól pedig elsötétült a lelke.

Többé föl sem hozta az esetet egész
napon át.

Hanem amikor kocsira ültek, Ilka gyor-
san, szapora halk szavakkal sugta neki:

— Legközelebb meglátogatjuk. Addig be-
széljen Péter bácsival. Én nem tehetek érte
semmit, — csak egy fájdalmas lemondással

körjegyzők szintén teljes számmal vettek
részt az ünnepélyen, a kiknek szónoka,
B r u c k n e r Ferencz, meleg szavakkal üdvö-
zölte az igazgatót. Az üdvözlő szónokok
beszédekben különösen azt emelték ki, hogy
azon közszertetet, a mely az ünnepeltet
minden oldalról környezi, rendkívüli kedves
modora-, humánus bánásmódjával és azzal
vitta ki magának, hogy azokkal szemben,
a kik felett rendelkezik, soha fölényt nem
éreztet. — A hosszantartó éljenzések elhang-
zása után az igazgató a meghatottságtól
remegő hangon mondott köszönetet a jelen-
váltaknak a szíves megemlékezésért. —
A nap öröme az összes tisztviselők egy
igen diszes emléktárgyat nyujtottak át a
jubilánsnak. — A szép ünnepélyt az „Orosz-
lán“-vendéglő éttermében tartott társaság
követte, a melyen hetvenen vettek részt. A
vidám hangulatban folyt ebédet sok felkü-
szöntő fűszerezte. Az első felkűszöntőt B a-
t i z y Gusztáv mondotta a királyra. —
S z i l á g y i Gyula talpraesott, szép tősz-
tában az ünnepeltet köszöntötte fel. —
B r u c k n e r Ferencz Szilágyit éltette, a
kinek általános helyesléssel fogadott indit-
ványára minden további tőszot egy forint-
tal taksáltak meg, a minek következtében
16 forint folyt be a lévai „Stefánia-árvaház“
javára. — Mi is örömmel csatlakozunk az
ünnepelt köztisztviselők örvendő ju-
biláns tisztelői sorába s azt hisszük, a nagy
közönségnek is tolmácsolói vagyunk, a mi-
kor őszintén üdvözöljük szolgálatának 25
éves jubileuma alkalmából!

— **A felvidék öröme.** K á r o l y i
István gróf azon hazafias elhatározása, hogy
elvállalja a felv. m. közművelődési egyesület
elnökségét, nemcsak Nyitrán, az egyesület
székhelyén, hanem az egész felvidéken lel-
kes örömet keltett s a központban már
most készülődnek az új elnök imponáns fo-
gadására. Az egyesület központi tisztikara
meleg üdvözlő iratot intézett új vezéréhez,
biztosítva őt, hogy lelkesedéssel és határ-
talan bizalommal fogja követni az általa ki-
jelölt vezetőt. — Az elnöki kérdésnek eme
szerecsés megoldását mi is a legnagyobb
örömmel fogadjuk s azt az egyesület jövő
működésére a legkomolyabb jelentőségű
ténynek tartjuk.

— **Az 1894. évi állami költség-
vetés.** W e k e r l e Sándor miniszterelnök
és pénzügyminiszter múlt hó 27-én mutatta
be az országgyűlésnek az állam jövő évi
költségvetésirányzatát, a melynek adatai
alapján a mérleg így alakul: az összes ki-
adás 464,992,254 frt. Az összes bevétel:
465,003,942 forint. A fölösleg tehát: 11,668
forint.

— **Halálozás.** Őszinte részvétellel vet-
tük a hírt, hogy C z i b u l y a János, nyu-
galmazott kir. adótárnok, múlt hó 24-én,
életének 77-ik évében elhunyt. — A bol-
dogultat, kiben C z i b u l y a Vilmos lévai
r. kath. káplán forrón szeretett édes atyját
gyászolja, a nagyszámu rokonság s a vidék
mély részvéte mellett múlt hó 26-án a gyermeki
sirkertben helyezték örök nyugalomra. —
Aldás és béke legyen porain!

— **A hadjuttalék pótlása.** A véderő
törvény életbe lépte óta az ország több
városa és közséje nem szolgáltatta be a

Gyorsan, gyorsan menjenek. Pá, édes Esz-
tikém!

Egész után ez a néhány szó csengett
a pap füleiben: „Én nem tehetek érte
semmit, — csak egy fájdalmas lemondással.“

Beél Szilvássy Péter dühösen odafordul
a pap fiához:

— Nekem pedig hasztalanul imádkozol.
Quod dixi, dixi. Eszti megy férjhez Örössy
Gézához, bátyád megy alispánnak. Ez a
határozat. Ennél állók. A leány már bele
is törődött sorsába. Nem is idegenkedik.
Egy ilyen kis leány úgy hajlik, mint a vi-
rágszál.

— De hát várjunk egy kissé!

— Eh! Ezzel nem lehet várni. Hatá-
roztam. Punctum. Ne beszéljünk többé róla.
A jegyváltás is meg volt. Holnap ünnep.
Hirdesd ki őket. Ez a kötelességed. Isten
veled!

Csikorgó, kemény léptekkel haladt vé-
gig a szobán.

Mikor az ajtóhoz ért, a fia utána szölt:

— Én pedig nem hirdetem ki.

Péter ur megütődött fordult vissza.
Ni ni, gondolta; ez a gyerek, ez a hernyó,
ez az ájtatos masina rezonirozni mer. Fel-
fordulna-e a világ?

Haraggal nézett a fiára. De azután
hozzá ment:

— Add ide a kezdetű fiu. Legény vagy.
Szeretem, hogy a sarkadra állottál. Kezdem
hinni, hogy benned is van egy csüppecske
a vérünkben. Hanem azért akármit csinál:
az áll, a mit én mondtam. A hirdetésed
nélkül is czélhoz jutok. Mi az Isten csudá-
jáért volna a dispenczió, ha az ember le-
nem főzhetné vele a papját.

Harsogó kacagással hagyta el a szobát.
Józei lehajtotta a fejét mellére s ugy

kellő hadjuttalékok. A honvédelmi miniszter most a hadjuttalék pótlását határozta és rendelkezte el, hogy a pótlásérti harmadik korosztálybeli póttartalékosok a honvédujonez-juttalékba tényszerűen át. A harmadik korosztálybeli katonák ennek következtében esznek a póttartalékosok kedvezményétől.

Kedves elismerés. A dunántúli ref. egyházkerület legutóbbi ülésén vidékünkön is többen vettek részt s ott Tiszán a Kálmánról, Léva városának pár év előtt szivesen látott vendégével is alkalmuk volt összejönni; ez alkalommal városunk egyik derék szülőltjéről, Varranay Lajostól, a bari egyházmegye jegyzőjétől, élénk érdeklődéssel tudakozódott „vendégszerető” városunk felől s a mikor arról értesült, hogy Léva a megkezdett jó úton mindig előbbre halad s az általa is bejárt rossz közevetet is „aszfalt” váltotta fel, — így nyilatkozott a lévaiakról: „Szives egy nép; becsülésre méltó egy nép!” — Nagyon jól esnek nekünk az elismerés ezen szavai s a feletti örömlüknek csak fokozza, hogy egy nagy férfi érdeklődéssel viseltetik szerény városunk iránt s ilyen melegen nyilatkozik annak lakosairól. — Tisza Kálmán fenti nyilatkozata — mint az önzetlen elismerés záloga — szolgáljon buzdításul, hogy a jövőben még fokozottabb kitartással fejlesztjük kulturális intézményeinket; s közakarattal küzdve, érje el Léva városa ama fokát, hogy egykor Bars és Hontvármegyéék büszkesége, szemefénye lehessen és polgárai emelt fővel mondassák: „Szeretett hazánk jólétének közremunkálásában minden időben megtettük kötelességünket!”

A gazdák figyelmébe ajánljuk a kereskedelemügyi miniszternek városunk és vidékének gazdaközönsége érdekében tett azon újabb és helyes intézkedését, a mely szerint e napokban elrendelte, hogy a gabonáraak tőzsdéi árfoylamait a lévai postai és távirtdahivattalal hetenként kétszer — szerdán a budapesti, szombaton pedig a budapesti és bécsi árak — távirtilag közöltessenek. — A jelzések a postahivatal helyiségében vannak közzétevére kitéve s bárki által megtekinthetők.

Előmunkálati engedély. A kereskedelmi m. kir. miniszter Kázy Jánosnak, vármegyének főispánjának, mint a vármegyei vasutügyi bizottság elnökének, a m. kir. államvasutak Alóvárad állomásától Besse irányában az építés alatt álló zsitvavölgyi helyi érdekű vasut Zsitva-Födemes állomásig; Keglevich István grófnak, Soenderop és társa cégének és Pollacek Mihály mérnöknek, mint a zsitvavölgyi helyi érdekű vonal engedélyeseinek, az építés alatt álló nagy sorány-aranyosmaróthi helyi érdekű vasut folytatásaként, Aranyosmaróthtól Kis-Tapolcsány irányában Kereszturig vezetendő helyi érdekű vasutvonalra az előmunkálati engedélyt egy évre megadta.

A mesterséges borok készítésének és forgalomba hozatalának tilalmazásáról szóló törvény, melyet bormerelőknek oly régóta türelmetlenül sürgettek, végre megalkottatván és a király által szentesítetvén,

állott ott egyedül, mint egy meghasagott fű. Mit tegyen? Atyja ellen csak nem lázadhat föl. „Tiszteld atyádat...” A tiz parancsolat mindennapi imádságának szavai zúgtak az agyában. Másfelől meg látta a kis hűgát egy letört, senyvedő virágként. Az arczképe ott van festői állványán-féle maradtan egy másik arc mellett. Két egymáshoz simult leányfő. Egyik szöke gyermek-arcz csillogó, világos fürtökkel. Ez az Eszti ke arcza. A másik merengő, komoly arcz, mélységes tűzű fekete szemekkel, nyugodt vonásokkal. Ez a főséges arcz Örössy Ilkái.

A két fiatal leány átjött hozzá — modellnek.

A mint ránézett a két leányfőre: mélyen elgondolkodott s ha a földre, ha ki a kertbe tekintett, ha behunyta is szeméit, ezt a két arczot mindig látta.

Ugy érezte magát, mint a költőkirály, a szoltárok isteni poétája, Dávid, amikor meglátta Uriás szépsége hitvesét. Valami ellenállhatatlan, kitörő vágy vett rajta erőt: látni maga mellett édes közelségében, legalább az egyik leányt, nem a vérét, hanem az idegét, Örössy Ilkát.

Nem tudott magának számot adni arról a vágyról. Hanem azt sejtette, hogy Isten különös segedelme nélkül, fenyegetően szomorú lesz ránézve ez a csodálatos érzélem. Napok óta imádkozni sem tud. A hitoktatásnál szórakozott s az Isten anyjának di-csőséges képe halványodik a lelkében.

Letérdelt meg imaszámolyára s átfogta két kezével a megfeszített Jézus érzekeresztjét s imádkozni próbált.

(Folyt. köv.)

át 1893. XXIII. törvényeikkel foglaltatott s az orsz. törvénytarban mult hó 4-én hirdettetett ki. A törvény, a kihirdetés napjától számítva, hat hó mulva fog életbe lépni. A végrehajtásra vonatkozó terjedelmes miniszteri utasítás rövid idő mulva megjelenik.

Régi egyforintosok beváltása.

Az 1882. évi január 1-ről keltezett és azóta forgalmon kívül helyezett egyforintos államjegyek beváltásának határideje az évi december hó 31-én jár le, a mely napig azokat még a közös pénzügyminiszteriumhoz intézendő, bélyegzett folyamodvány alapján beválthatják. E napon túl a régi egyforintosokat többé egyáltalán nem váltják be.

Erdei ibolyatenyésztés. Míg az ibolyát csak az erdőből ismerték, azt hitték, hogy ibolyát máshol előltetni nem is lehetséges. Mindenfélt próbáltak az erdei ibolyák tenyésztésére, de eredménytelenül. A legtöbbje földet válogatott hozzá, sokan az edényben gyanították a bajt; mások az árnyas helyet, sokan a naposot tartották legcélszerűbbnek. Próbálták átültetni, de így sem sikerült; egy ideig virult az átültetett ibolya, de azután az egész bokor elhervadt. Sok időre rá egy falusi lányka találta meg a módját, hogyan lehet az ibolyát a háznál tenyészteni. Kivett az erdei földből egy bokor ibolyát, úgy, hogy minden hajtásan maradt kevés föld. Ezt a földet jól megnedvesítve, vastagon ugyanolyan földdel kerítette be. Az ibolyát így gyöngye moszattal megtöltve, cserépbe ültette. Ha ez a cserép állandóan fél árnyékban van, az ibolya napokon át a legszebb szálakat hajtja.

A nagy-kálnai rozzant hid helyreállítását végre elhatározta a miniszterium, a mennyiben e célra közel 12 ezer frtot engedélyezett. A szeptember elsején megtartott versenytárgyalás alkalmával, a hidjavítás munkálatával Sisk Gusztáv építész bizottat meg. Mint hírlík, az állam néhány év mulva ott új vashidat épített a Garamon.

Egy tót életrajza. A csendörök napokban N. községben elfogtak egy tót atyafit, a kinek sem igazolása nem volt, sem illetégségi helyéről nem tudott felvilágosítást adni. Egész életének és családjának történetéből csupán annyit van emlékében, hogy: „Volt egy zapad, én volt kicsiny klapecz, mikor zapaddal legyittunk. Zapadnak — no, már mint az ő apjának — volt is egy szamar.” — Az egyik csendör szánakozva nézett az együgyű tóra és a rövid életrajzot így toldotta meg: „Hej Janó, Janó! Tied zapadnak volt nem egy szamar!”

„Magyar Nők Lapja” a legdiszesebb és legtartalmasabb képes háztartási lap; e héten is változatos és érdekes tartalommal jelent meg. Három teljes beszélyt, két regényt és több apró közeményt nyújt olvasóinak. Egész éves előfizetői díszes Almanachot és két regényt kapnak. E előfizetési díj egy évre 6 frt.

Vásár. — Lévan f. hó 25-én tartott országos baromvásárra fejhajtattott, szarvasmarha: 1068 drb; ló: 1373 drb; szamar: 5 drb; birka: 3181 drb; sertés: 135 drb; kecske: 12 drb; Összesen: 5774 drb. — Ezekből eladatott, szarvasmarha: 454 drb; ló: 123 drb; szamar 1 drb; birka: 1290 drb; kecske: 2 drb; sertés: 56 drb; összesen: 1926 drb. — Vételár összege: 51,475 frt 5 krajczár.

RÖVID HIREK. — Olaszország összes borkivitele a folyó év első felében 1.373.344 mm. volt, a mi az előző év hasonló időszakának 951.196 mm.-nyi kivitelével szemben 424.144 mm. emelkedésnek felel meg. — **A osztrák kormány** rendeletet alkot, a mely szerint azokat az utasokat, a kik Magyarországból Ausztriába mennek, a határszélen egészségügyi vizsgálat alá veszik. — **A király** közös hadügy-miniszterre Krieghammer lovassági tábornokot nevezte ki. — **Bécsben** nagy anarkista-összeesküvésnek jöttek nyomára s ennek következtében több gyanús és kompromittált egyént elfogtak. — **Baján** és környékén a hamis pénz annyira elterjedt, hogy az üzletekben minden bankót gyanús fogadnak már. — **A főváros** területén levő összes iskolákat a vallás- és közoktatásügyi miniszter rendelete folytán, megnyitják meg. — **Franciaországban** az 1870-től 1890. évig terjedő 21 év alatt 244.340.000 hektoliter almabor termeltetett, a mely mennyiség körülbelül 2000 millió frank értéket képvisel. — **Oroszországban** újabb rendelkezések szerint a zsidók a falvakban lakhatnak, de paraszbtirtokokat vásárolniok nem szabad és állandóan sem telepedhetnek meg. — **Esztergom** város küldöttsége ma egy hete nyújtotta át a herceggprímásnak a diszpolgárságról szóló oklevelet.

AFRÓSÁGOK.

Mit jelent? Két ur beszélget az utcán: Te mit is jelent az, ha az ember cipője csikorognak? — Azt, hogy még nincsenek kifutva. — Ne mond! No akkor igazán csodálat, hogy az új felöltöm is — nem csikorog!

Modern gyermek. Karesi (11 éves) azt mondja az apjának: — Apus, adj egy hatost, hogy kifizethessem becsületbeli adósságomat; mert különben kénytelen volnék becsapni a latin grammatikámat!

Amerikából csak e napokban tért vissza a világhírre vergődött Mauthner Ödön hazai magkereskedő cég főnöke, ki egész

nyáron át tartózkodva, ezen idő alatt szerszind legyes adakozó egylettünk nevében hálás köszönetemet.

Léva, 1893. év szeptember 27-én.

László Imre,
egyleti pénztárnok.

II.

Batizy Gusztáv pénzügyigazgató ur 25 éves szolgálati jubileuma alkalmával f. hó 25-én tartott társas ebéd alatt a lévai árvaház javára befolyt összesen 16 frtot tevő adakozásokat ezennel köszönettel nyugtatom.

Léva, 1893. év szept. hó 29 én.

László Imre,
egyleti pénztárnok.

III.

Nyilvános számadás.

Dobó Sándor szinigazgató urnak a „Lévai Nőegylet” javára folyó hó 26-án tartott szinlelőadás bevételeiről: Eladatott: 102 darab I. r. körszék 102 frt. — 26 darab II. r. körszék 20 frt 80 kr. — 11 darab zártzék 6 frt 60 kr. — 45 darab karzati és földszinti jegy 14 frt 50 kr. Összesen: 143 frt 90 kr. — Levonva: Szinigazgatónak megállapodás szerinti napiköltsége 100 frt. Gabornyik Jánosnak székek 42 és elhordásáért 1 frt 60 kr, maradt 42 frt 30 kr. Ezen összeget Dobó Sándor szinigazgató 5 frt, Szauer Mór 1 frt, Goldbrunner Sándor 1 frt, N. N. 50 kr, N. N. 20 kr. felül-fizetéseikkel, illetve adományaikkal egylettünk javára 50 frt r a kiegészítették.

Ez alkalommal el nem mulaszthatom, hogy mindazoknak kik árvánk pénztárát ily rendkívüli jövedelemhez juttatták, egylettünk nevében hálás köszönetemet ki ne fejezzem.

Léva, 1893. év szept. 27. László Imre,
egyleti pénztárnok.

IRODALOM és MŰVÉSZET.

Nagszerű ajándék

A „Szabad Szó” előfizetőinek. Magyarországi legkiválóbb nyomdai műintézet: „Kosmos”, mely egyszermind a „Szabad Szó”-nak kiadótlajdonosa, nagy, szabású díszmunka kiadását határozta el.

Egy nagy finnyel kiállított magyar történeli albumról van szó, mely méltó lesz ahhoz a tárgyhoz, melyet felőlel és ahhoz az intézethez, mely közreboecstája.

A „Magyar történeli album” a legdiszesebb magyar történeli munka lesz, mely eddig a sajtót elhagyta. Nem kevesebb mint ötven nagy pompás szines képét fog tartalmazni, melyek a magyar történet legkimagaslóbb és legmagasabb jeleneteit fogják ábrázolni. A „Magyar történeli album” a „Szabad Szó”-hoz hasonló nagy alakban, rendkívüli finom vastag papírosan, művésziesszen díszített kötésben fog megjelenni. A képeket kitűnő magyar művészek készítik és a mellé csatolt szöveget, egy fényes tollú írónk írta.

Ez a nagszerű, ötven nagy pompás szines képét tartalmazó, díszes kötésű Magyar történeli albumot, melynek bolti ára 2 frt lesz, karácsonyi ajándékul ingyen fogják kapni a „Szabad Szó” azon előfizetői, kik október 1-én legalább egy negyedévre (Budapest-n 2 frt 50 kr, vidéken 3 frt) előfizettek.

Természetes, hogy ezek mellett ingyen kapják a „Szabad Szó” előfizetői a már jelzett „Szabad Szó naptár” is, melynek bolti ára 1 frt lesz.

A „Szabad Szó” ezeken kívül még oly előnyökben részesíti előfizetőit, melyeneket egy magyar lap sem nyújt. Ugyanis

ingyen kapják Margitay Dezsőnek díszes borítéku és 49 szines képét tartalmazó „Törvénybakter” című regényét és

ingyen kárho a következő, érdekesített, 3 regényt: „Zord idők”, írta Rákosi Viktor, „Gyilkosság a kőfogón” orosz regény, „Egy hóhér emlékiratai” francia regény.

A **Pesti Hírlap** mint rendszeren, az idén is rendkívüli kedvezményt nyújt előfizetőinek. Még azok is, akik most az év utolsó negyedére fizetnek elő, teljesen díjtalanul és bérmentve kapják kapják karácsonyi ajándékul a **Pesti Hírlap nagy képes naptárát az 1894-ik esztendőre**. Mondani sem kell, hogy ez a Naptár felőlmű minden más karácsonyi mellékletet, mert egész éven át használt veszi az előfizető, nem csak addig, míg ki nem olvasta. S aztán a legzadagabb és érdekesebb szépirodalmi tartalom mellett — Jókai Mór, Mikszáth Kálmán, Murai Károly, Bársány István, Borostyáni Nándor, Kenedi Géza, Kada Elek, Kozma Andor, Kóbor Tamás stb. dolgozatait — igen hasznos tájékoztató közlemények is foglaltatnake naptárban (csinart, fővárosi utmutató, ügyvédek, orvosok lakjegyzéke, vásárkör stb., nagy vasuti térképpel). Egész sereg kép tarkatja a szöveget, köztük jeles hazafiak s a legünnszemből művésznők arczképei. Ha tudjuk, hogy emellett maga a Pesti Hírlap a legzadagabb tartalom, élénken szerkesztett lap, jó tárczakak, jól megválasztott regényekkel, sok mulattató közleményekkel, — csakugyan melegen kell ajánlanunk a t. olvasóközönség figyelmébe, mint oly újágot, mely ma a lapok közt első helyen áll, legbővebb tartalom s így az előfizetési árat (negyed évre 3 frt 50 kr, egy hóra 1 frt 20 kr.) valóban legjobban megéri. Egyéb-ként aki a kiadóhivatalhoz fordul (Budapest, V. nádor-utca 7. sz.), egy hélig mutatónyiszamot kaphat, teljesen díjtalanul és minden kötelezettség nélkül.

Lévai piaci árak.

Rovatvezető: Kónya József városkapitány.

Buza: m.-mázánként 6 frt 40 kr, 6 frt. 60 Ké-szeres 5 frt 50 kr. 5 frt 70 kr. — Rozs 5 frt. 40 kr. 5 frt 50 kr. Arpa 6 frt 80 kr. 7 frt 80 kr. — Kukorica 5 frt — kr 5 frt 30 kr. Bab 4 frt 50 kr. 4 frt 60 kr. Zab 6 frt — kr 6 frt 60 kr. Lencse 6 frt — kr. 6 frt 50 kr. Köles 4 frt — kr. 4 frt 50 kr.

Nyilttér.

Báli-selyemszöveteket méterenként 45 krtól II ft 65 krig, valamint fekete, fehér és szines selyemszöveteket is méterenként 45 krtól II ft 65 krig — sima, csikozott, koczkázott mintázott, damaszolt stb. minőségben (mintegy 200 különböző fajta és 2000 különböző szin s árnyalatban) postabér és bázmentesen szállít: **Henneberg G.** (cs. kir. udv. szállító) selyemgyára Zürichben, Minták postafordulóval küldetnek. Svajczba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

Szinészet Lévan.

Szept. 23-án. Dobó Sándor jutalomjátékául adatotta „Szin házi képtelenség.” Maga a czim eléggé jellemzi a darabot s a nevetni vágyó kivehetje bőven a maga részét, mert a sok bádasághoz még színészeink is igen sok találó élezet fűztek. A jutalmazandó meg lehet elégedve az est anyagi sikerével, — mert telt ház volt — mi pedig Dobó játékaul, ki talpra esett mondásaival folyton derült hangulatot idézett elő. — Németh is igen élénken és jókedvvel játszott.

Szept. 24-én. Délután „Náni” kis közönség előtt adatott, igen jó szerepbeosztással. — Este a magyar népszinműrodalom egyik legkiválóbb termékét, Csepreghy „Sárga csikóját” láttuk telt ház előtt adni. A darab főszemélye Lomniczy (Csorba) a csikósgazda, kit ártatlanul tömlöczbe zárnak. A szenvedés sulya s boszúért lihegő lelke megtöri férfierejét s bár büntetésének eltoite után ártatlanságát bebizonyíthatná s boszút állhatna, fia jóllétét s boldogságát szívén hordó apa ellenségének megbocsátás azt keblére öleli. Ezt volt Lomniczy-nak egyik legsikerültebb alkotása. Dobó (csárdásgazda) a régi zsványélet egy tipikus alakját mutatta be. — Szigethy (Erzsike) egy pár igen szép dalt énekelte érzéssel. Boronkay (Laczi), Galló (Bakaj) igen jól játszottak.

Szept. 25-én. Kaczer N. bucsufellegte alkalmával Herczeg köztetszést arató színműve, „A dolovai nábob leánya” került előadásra, mely közönségünkben általános érdeklődést keltett s azon körülmény is, hogy a társulat legkedveltebb tagja utolszor mutatja be előttünk művészetét, a szinkör egészen megtelt. — Kaczer (Szentirmayné) ünneplés tárgya volt a jelenlevőknek, mert midőn a szinpadon megjelent, tüntető tapsokkal fogadták s ez az előadás folyamán gyakran ismétlődött, mert a művésznő játékaul ezt méltán megérdemelte. Pártos (Vilma) genialis felfogással és alakítással állította elénk a darab főhősnőjét. — Lomniczy (Tárján) értelmesen játszott.

Szept. 26-án. A helybeli „Stefánia-árvaház” javára a „Katonás kisasszony” került színre, mely a jétékony czélt tekintve, sokakat vonzott a szinkörbe. — Szigethy (Leonie) ma oly élénkséggel és jókedvvel játszott, mint talán soha, hangja szépen csangett, mit máskor hibába kerestünk. Pártos (Júlia) különösen a duettekben mutatta be hangjának üdeségét. — A többi szereplő is egytől-egyig igen jól játszott.

Szept. 27-én. Pártos Etel, a társulat elsőrangú drámai színésznőjének s e kellemes hangú szoubrette énekesnőnek jutalomjátékául Offenbach „Szép Heléna” operettje adatott. — A társulat minden tagja igazi lelkesedéssel és jókedvvel játszott, folyton a legjobb hangulatban tarva az egész publikumot. — Az est hősnője Pártos, (Páris) ki kitűnő játékaul, legyen csengő, iskolázott hangjaul sok tapost aratott. Szigethy (Heléna) élénk játékaul vonta magára a figyelmét. — Dobó (Menelaus), Németh (Calchas), Lomniczy (Agamemnon) köztetszében részesültek.

Szept. 28-án. A „Prinadonna” énekes bohózat a közönség folytonos derült hangulata között adatott elő. A darabnak irodalmi értéke nincs, de sok komikus részlet s váratlan fordulat mégis bizonyos vonzóerőt gyakorol a publikumra s így a darab néha-néha előadható. — Dicséretreméltóan játszottak Németh (Czinár) és Szigethy (Marietta), különösen Németh ma mutatta be először hatalmas komikai erejét, Szigethy pedig oly közvetlenül játszott, hogy több ízben lámpák elé hívták. — Dobó (Trilla) helyiérdekű kupléival aratott sok tapsot.

Szept. 30-án. A „Lévai izr. nőegylet” javára adatott: „Nebántsvirág” francia operette. — Ma pedig színre kerül utolsó előadásul „Tündérlak Magyarahonban” népszinmű.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

Köszönet-nyilvánítás.

I.

Nemlaha Gyuláné öngyása f. hó 26-án a „Lévai Stefánia árvaház” pénztárába adományképen 5 frtot küldött, midőn ezen összeg vételét igazolnám, fogadjja egy-

Október 1.

KIS HIRDETÉSEK.

Hirdetésekre bővebb felvilágosítást Nyitrai és Társa kiadószög ad, ki levelel tudakozásra postabélyeg beküldése mellett azonnal válaszol.

E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 3 krba kerül; bélyegdíjban — a lakás megjelölése mellett — fizetendő minden egyszeri beiktatásért 37 kr.

Alólirott vas- és fűszerkereskedésében egy jó házból való fiu tanoncuzul telvétezik.

CZIROK ISTVAN,
Verebély.

NYITRAI és TÁRSA

könyvnyomdájában

értelmes fiu, tanoncuzul azonnal felvétezik. Ki egy-két gimn. osztályt végzett előnyben részesül.

Egy forintos havi részletre !!

Minden ujságolvasónak nélkülözhetlen!

A legújabb teljes magyar
LEXIKON

Az Athenaeum KÉZI LEXIKONA

A tudományok enciklopédiája
különös tekintettel Magyarországra

KÉT KÖTET.

KÉT KÖTET.

Szakkérfiak közreműködésével szerkeszti

Dr. Acsády Ignác,

a magy. tud. akad. lev. tagja.

Kilenczvenhat térképpel, színes és fekete műlappal és táblázattal.

Ára fűzve 12 frt. — Két díszes és félbőr-kötésben 16 frt.

A kézi Lexikon

beosztása és iránya a magyar közönség szükségletéhez van mérve. A Kézi Lexikon Helységnévtárt, Irók névtárát stb. teljesen pótol.

A Kézi Lexikon

a német Conversations Lexikonoknak nélkülözhetlen magyar kiegészítését képezi.

A Kézi Lexikon

3840 hasáb szöveget, 32 térképet, 16 színes mellékletet, 34 kétoldalu fekete képtáblát és 14 táblázatot tartalmaz.

A Kézi Lexikon minden hazai könyvkereskedésben kapható.

A Kézi Lexikon

havi 1 forintos részletfizetésre megrendelhető:

Nitrai és Társa

könyvkereskedésében, Léván

Schneider és Társa, Bécs.

Fő üzlet:

V/2, Hunds thurmerstrasse 141.

Városi raktár:

1., Herrengasse 10.

Mosható

takarék-padió-fénymáz

legjobb és legolcsóbb beeresztő-szer parkettek puhafa és fénymáz padlók számára.

E máz gyorsan szárad és kefézés nélkül is szép tartós fénynyel bír.

6 különböző színben kapható: szintelenül világossárga, sárga, sötétsárga, vörösbarna és diófa színekben.

Egy doboz ára 1 frt. 60 kr., 85 kr., és 45 kr

Csak akkor valódi ha minden doboz az itt látható védjeggyel bír.

Szabadalmazott felkefelő viasz

(fehér és sárga)

nagyon könnyen a keféhez tapad és nagymérvben megkönnyíti a felkefelést, a vele felkefelte padló jobban ellentáll a nedvességnek és pornak.

—7. Egy darab ára 20 kr.

Csak akkor valódi ha minden darab a fenti védjeggyel bír.

Raktárak:

Léván, Kern Testvéreknél, Nyitra, Prochaska Gusztávnál, Esztergombán, Leitgeb Jánosnál és Jedliczka Rudolfnál, Budapesten, Neruda Nándornál.

Zabszállítási felhívás.

A körmöczbányai m. kir. bányahivatalnak az 1893/94. évre ötszázhusz (520) hectoliter jó minőségű zabra szüksége lévén, felvátanak a szállítási szándékozók, hogy 50 krros bélyeggel és egy kgramm zabmutatvánnyal ellátott írásbeli ajánlataikat f. évi október hó 14-ig ezen kir. bányahivatalnál nyujtsák be.

Kiköttetik pedig erre nézve:

1) Hogy az ajánlott ár métermázsánként betükkel és számokkal kintüntetve legyen és követeltetik, hogy a zab hectoliterenként 42—44 kg. súlylyal bírjon.

2) Óvadék fejében a felajánlott zabmennyiség értékének 5%-ja készpénzben, vagy elfogadható értékpapirokban az ajánlathoz csatolandó, mely óvadék az ajánlat elfogadása esetében a szállítás kifogástalan teljesítése után vissza fog adatni.

3) Határozottan kijelentetik, hogy oly zab, mely nem bír a kiköttött hectoliterenkénti súlylyal, vagy, mely minőségére nézve az átvevő bizottság által bármí okból kifogásoltatnék, átvétetni nem fog.

4) Köteles vállalkozó az általa felajánlott zabmennyiséget legkésőbb f. évi november 6-ig saját költségén a városon kívül fekvő bányászati magtárba beszállítani.

5) Kiköttetik még, hogy a körmöczí kir. bányahivatal magának a jogot fentartja, miszerint a beérkező ajánlatok közül bármelyiket tetszése szerint elfogadhasa és esetleg valamennyi ajánlatot vissza is utasithasson.

6) A beérkezett ajánlatok fognak f. évi október hó 15-én d. e. 10 órakor a bányahivatal tanácstermében felbontatni és tárgyalatni.

Bővebb felvilágosítás a bányahivatal irodájában a hivatalos órákban megszerezhető.

Magyar kir. bányahivatal.

Körmöczbányán, 1893. évi szept. hó 23.

Rövidített levél- vagy sürgöny cím: **GAZDASÁGI GÉPGYÁR BUDAPEST.**

ELSŐ MAGYAR

GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZÉNY-TÁRSULAT

BUDAPESTEN.

Gyártelep: Külső váczí-út 7. szám.

egy arat.

Ki mint vet.

Minden gazda, aki a legelőnyösebb szerkezetű **vetőgépek** beszerzése iránt érdeklődik, kimerítő felvilágosítást nyerhet gyárunk igazgatóságánál.

Terjedelmes árjegyzékkel a gazdaság összes ágazatában szükségesendő gépezetekről díjmentesen szolgálnk.

Értesítés.

Van szerencsém a n. érd. közönséget értesíteni, miszerint a helyben **zöldkert utcában** létezett Licskó-féle műtermet megvettem s ugyanitt

állandóan megtelepedtem.

Tisztelt megbízómat kérem, hogy megrendelt arczképeket már új műtermemben átvenni sziveskedjenek, hol ezentul a felvételeket is eszközölni fogom.

Mídon a n. érd. közönség további szives pártfogását kérem, egyben felemlítem, hogy felvételeket **borus**, vagy **derült** napon egyformán eszközölk és tiszta, művészí kivitelű képeket szolgáltatok megbízóimnak.

Kiváló tisztelettel

Léván, 1893. szeptember. hóban.

Bergtraun
fényképész

MÁRIACZELLI

GYOMORCSEPEK!

Máriaczei Gyomorcseppek

nagyszerűen hatnak gyomor bajknál, nélkülözhetetlen és általánosan ismeretes házi és népszér.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehellet, felújtság, savanyú felhőgégés, hasmenés, gyomorgégés, felesleges nyálkiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs, székülés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, a menyinyiben ez a gyomortól származott, gyomortüherhelésnél étellekkel és italokkal, gílszták, májbojok és hámorholdáknál.

Említett bajknál a **Máriaczei gyomorcseppek** évek óta kitünöknek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanusít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg 70 kr.

Magyarországi főraktár:

Török Jozsef gyógyszerháza
Budapest, Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni!! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (O. Brady) és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyítom”.

A **Máriaczei gyomorcseppek** valódián kaphatók.

Léván, Boleman Ede és Medveczky Sándor urak gyógyszerházaiban, Nagy-Sallóban Zsorna László, Zelizen Steyrer Károly, Lekéren Bolyos Gyula urak gyógyszerházaiban. 220. 43—11.